Gemeente
Amsterdam

Programma Lood – Volkstuinen

5-2-2024

Aanleiding loodprogramma

In het verleden is door oude industrie veel lood in de bodem van stads en dorpskernen, negentiende-eeuwse wijken en industriegebieden terecht gekomen. Lood is schadelijk voor de gezondheid, vooral voor jonge kinderen tot en met 6 jaar. Lood belemmerd de ontwikkeling van het leervermogen (IQ) bij hoge blootstelling.

Waarom nu?

Dat lood in de bodem zit weten we al een tijdje. Echter recentelijk is gebleken dat lood een sterkere invloed heeft op de IQ ontwikkeling van jongere kinderen dan dat we dachten.

In reactie hierop heeft de gemeente Amsterdam haar grenswaarden aangescherpt en een programma opgesteld om de inname van lood voor kinderen zo klein mogelijk te maken.

Wat doen we er aan?

We hebben een programma lood in de bodem opgesteld. Hier pakken we systematisch de locaties aan waar kinderen het meest in contact komen met de bodem. Zo zijn we begonnen met:

1. Het onderzoeken en saneren van alle speeltuinen in Amsterdam
2. Het aanbieden van een gratis lood in de bodemcheck aan Amsterdammers met tuin en het bieden van een handelingsperspectief bij het aantreffen van lood.
3. Het onderzoeken en bieden van handelingsperspectief bij de volkstuinen in Amsterdam.

Pilot volkstuinen

- In totaal zijn 13 volksparktuinen van de 27 onderzocht.
- De pilot heeft 28 tuinen in totaal onderzocht om een eerste beeld van de complexen te krijgen.

Onderzoekslocaties

Tuinpark	Aantal tuinen
Amstelglorie	3
Bretten	2
Buikslotermeer	1
Eendracht	3
Groote Braak	4
Kweeklust	1
Lissabon	1
Molen	1
Nieuwe Levenskracht	1
Nut en genoegen	1
Ons Buiten	7
Sloterdijkermeer	2
Tigeno	1

Toetsingswaarden

Functie	Toetswaarde lood
Grote moestuin (>200 m2)	260
Wonen met tuin Kleine moestuin Plaatsen waar kinderen spelen	370

Locaties sterk verhoogde loodwaarden

Volkstuin	Gemiddeld gemeten lood	Maximaal gemeten lood
Amstelglorie 1	400	550
Amstelglorie 2	413	530
Amstelglorie 3	385	620
Nut en Genoegen	324	600
Sloterdijkermeer	243	410

Locaties niet geschikt bij gebruik grote moestuin

Volkstuin	Gemiddeld gemeten lood	Maximaal gemeten lood
Kweeklust	214	290
Ons Buiten 3	202	290
Ons Buiten 4	206	350

Locaties licht tot matig verhoogde loodgehalten

Volkstuin	Gem gemeten lood	Maximaal gemeten lood
De Bretten 1	14	27
De Bretten 2	12	26
Buikslotermeer	19	40
De Eendracht 1	49	77
De Eendracht 2	25	53
De Eendracht 3	38	47
De Groote Braak 1	31	52
De Groote Braak 2	83	120
De Groote Braak 3	32	39
De Groote Braak 4	53	66

Volkstuin	Gem gemeten lood	Maximaal gemeten lood
Lissabon	145	210
De Molen	18	24
Nieuwe Levenskracht	120	180
Ons Buiten 1	179	220
Ons Buiten 2	111	180
Ons Buiten 5	120	160
Ons Buiten 6	140	160
Ons Buiten 7	135	260
Sloterdijkermeer 2	147	190
Tigeno	59	78

Conclusie

- Enkele tuinen zijn onderzocht → indicatie van de bodemkwaliteit
- Er komen verhoogde waarden aan lood voor in een aantal volkstuincomplexen
- Bij gebruik van grote moestuinen kan sprake zijn van gezondheidsrisico's
- Vervolg onderzoek van de parken is nodig

Op basis van deze resultaten worden de vervolgstappen bepaald.

Voorstel voor vervolg onderzoek

- Gratis en vrijwillig → tuinders moeten zich aanmelden
- Verblijfsrecreatieve tuinen worden onderzocht op lood
- Moestuinen worden onderzocht op een breder stoffenpakket
- Alle complexen worden onderzocht in gebieden waar mogelijk verhoogde lood gehalten voorkomen, inclusief complexen in gemeente Ouder-Amstel
- Elke tuinder van een onderzochte tuin krijgt een rapport over de bodemkwaliteit met een advies

Mogelijke maatregelen

Wat kan de gemeente doen wanneer er een humaan risico plaatsvind op de locatie (van meest naar minst ingrijpend)?

1. Volledige sanering van de volkstuinen
2. Postzegelsanering
3. Gratis grond aanbieden
4. Gebruiksadviezen voor huidig gebruik
5. Geen moestuinen op ongeschikte grond

Maar we staan open voor ideeën!